

Opleidingsdidactiek (H001751)

Wegens Covid19 kan mogelijk afgeweken worden van de onderwijs- en evaluatievormen. Dergelijke afwijkingen zullen via Ufora worden gecommuniceerd.

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 7.0   **Studietijd 210 u**   **Contacturen**   **70.0 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2020-2021

B (semester 2)	Nederlands	Gent	werkcollege: geleide oefeningen	5.0 u
			PGO-tutorial	35.0 u
			microteaching	10.0 u
			hoorcollege: plenaire oefeningen	10.0 u
			hoorcollege	10.0 u
C (semester 2)			werkcollege: geleide oefeningen	5.0 u
			hoorcollege	10.0 u
			hoorcollege: plenaire oefeningen	10.0 u
			microteaching	10.0 u
			PGO-tutorial	35.0 u

Lesgevers in academiejaar 2020-2021

Vanderlinde, Ruben	PP06	Verantwoordelijk lesgever
Tack, Hanne	PP06	Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2020-2021

	stptn	aanbodsessie
Educatieve Master of Science in de gedragswetenschappen (afstudeerrichting pedagogische wetenschappen)	7	B, C
Master of Science in de pedagogische wetenschappen (afstudeerrichting pedagogiek en onderwijskunde)	7	B
Specifieke lerarenopleiding in de pedagogische wetenschappen	7	C

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

professionaliteitsopvattingen, beroepsprofiel voor leraren, opleidingsparadigma, teacher thinking onderzoek, reflectieve paradigma, modellen van begeleiding in professionele ontwikkeling leraren, professionele ontwikkeling lerarenopleiders

Situering

Het opleidingsonderdeel zoomt in op het vraagstuk hoe toekomstige leraren het best op te leiden en hoe leraren levenslang te ondersteunen in hun professionele ontwikkeling.

Dit opleidingsonderdeel draagt bij tot de volgende opleidingscompetenties:

- * Omgaan met een veelheid aan theoretische modellen en onderzoeksbenaderingen die relevant zijn voor de pedagogische wetenschappen.
- * Gefundeerd redeneren en argumenteren over pedagogische theorie, praktijk en beleid.
- * Pedagogische theorie, praktijk en beleid maatschappelijk situeren.
- * Methodisch handelen met het oog op de verbetering van pedagogische processen.
- * Ethisch pedagogisch handelen.

De geformuleerde opleidingscompetenties dienen gerealiseerd op basis van

gespecialiseerde en geïntegreerde leerresultaten in een onbekende en onzekere situatie zonder duidelijk vastgelegde randvoorwaarden en met een expliciete eindverantwoordelijkheid. Ze situeren zich in het toepassingsgebied zoals omschreven in de rubriek 'inhoud'.

Inhoud

In dit opleidingsonderdeel worden volgende onderwerpen behandeld:

- de beroepsprofielen en de basiscompetenties van leerkrachten;
- visies en theorieën m.b.t. de professionaliteit van de leraar en zijn professionele ontwikkeling;
- de historiek en de actuele organisatie van de lerarenopleiding;
- overzicht van de verschillende opleidingsparadigma's en begeleidingsmodellen, met uitdieping van de inzichten uit het teacher thinking onderzoek en de eruit afgeleide opleidingsmethodieken;
- congruent opleiden en samenwerkend leren;
- methoden voor leer- en werkbegeleiding gekoppeld aan het reflectieve paradigma, de leeroriëntaties van leraren en de evaluatie van leraren;
- modellen van actieonderzoek en zelfevaluatie; professionele leergemeenschappen;
- praktijkkennis, professionele identiteit, en professioneel zelfverstaan van leraren;
- praktijkonderzoek als professionaliseringsstrategie;
- aanvangsbegeleiding beginnende leraren;
- modellen van professionalisering van lerarenopleiders.

Begincompetenties

Eindcompetenties die verband houden met onderstaande opleidingsonderdelen:

- Onderwijskunde
- Zorg, Coaching en Begeleiding in het Onderwijs

Eindcompetenties

- 1 Het verband leggen tussen de evolutie in de professionaliteitsopvattingen en de verschillende opleidingsparadigma's en de ermee samenhangende onderwijsvisies.
- 2 De verschillende niveaus en elementen van de basiscompetenties en de beroepsprofielen van leraren verklaren.
- 3 De relatie leggen tussen een verruimde en dynamische professionaliteitsopvatting, het reflectieve paradigma en de verschillende begeleidingsmodellen voor toekomstige en beginnende leerkrachten.
- 4 Verschillende stromingen in het pedagogisch denken relateren aan bredere visies op mens en maatschappij.
- 5 De rol en het profiel van de lerarenopleider omschrijven op basis van een analyse van de rol van het onderwijs in de samenleving.
- 6 Een kritische analyse maken van de praktijk van de lerarenopleiding, inbegrepen de curricula en de praktijkbegeleiding vanuit het reflectieve paradigma en de ontwikkelingsdoelen en eindtermen.
- 7 Actuele vraagstukken uit de opleidingsdidactiek en ontwikkelingen in de lerarenopleidingen onderzoeksmatig bestuderen
- 8 In teamverband actuele vraagstukken uit de opleidingsdidactiek en ontwikkelingen in de lerarenopleidingen kritisch bestuderen en gericht hierover adviezen uitbrengen.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk mits gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Hoorcollege, microteaching, PGO-tutorial, hoorcollege: plenaire oefeningen, werkcollege: geleide oefeningen

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

In dit opleidingsonderdeel wordt een brede waaier van werkvormen gehanteerd. Dit steunt op een leerconcept dat aansluit bij het constructivisme, competentie-ontwikkeland onderwijs, congruent opleiden (een onderwijsstijl die congruent is met wat van studenten verwacht wordt) en onderzoekend handelen. Een variant op PGO-onderwijs wordt eveneens gehanteerd.

Leermateriaal

Reader: Bestaande uit teksten geselecteerd door de lesgever (wetenschappelijke artikelen, praktijkbijdragen en beleidsdocumenten), en teksten opgeleverd door de (Goedgekeurd)

studenten als resultaat van de PGO-opdracht.

Facultatieve boeken:

Vanderlinde, R., Rots, I., Tuytens, M., Ruys, I., Soetaert, R., & Valcke, M. (2013).

Essays over de leraar en de toekomst van de lerarenopleiding. Gent: Academia Press.

Merchie, E., Tuytens, M., Devos, G., & Vanderlinde, R. (2016). Hoe kan je de impact van professionalisering voor leraren in kaart brengen? Brussel: Departement Onderwijs.

Geraamde totaalprijs: 30 EUR voor reader en 20 EUR voor boeken (facultatief)

Referenties

- Aelterman A. (1995) Een verruimde professionaliteitopvatting als uitgangsbasis voor een curriculumconcept voor de academische lerarenopleiding. Een reflectie op de rol van het beleid en de instituten voor lerarenopleiding. In: Tijdschrift Voor Onderwijsrecht & Onderwijsbeleid, Antwerpen, 1995-1996, Nr. 1, Pp. 12-25.
- Kelchtermans, G. (2000) Reflectief ervaringsleren voor leerkrachten. Een werkboek voor opleiders, nascholers en stagebegeleiders. Leuven: Wolters Plantyn. Loughran, J. (2006) Developing A Pedagogy Of Teaching. Understanding Teaching And Learning About Teaching. London, New York: Routledge
- Popkewitz, Th.S.; (Ed.) (1987c), Critical Studies in Teacher Education. Its Folklore, Theory And Practice. London: The Falmer Press.
- Meijer, P., de Graaf, G., & Meirink, J. (2011). Key experiences in student teachers' development. *Teachers and Teaching: Theory and Practice*, 17, 115-129.
- Merchie, E., Tuytens, M., Devos, G., & Vanderlinde, R.(2016). Evaluating teachers' professional development initiatives: Towards an extended evaluative framework. *Research Papers in Education*, 33, 143-168.
- Rots, I. (2010). Waarom stappen afgestudeerden aan de lerarenopleiding (niet) in het lerarenberoep? Een studie naar de rol van de lerarenopleiding. *Personeel en Organisatie*, 24, 77-110. Mechelen: Wolters Plantijn, rubriek Human Resources Management.
- Lunenberg, M., Dengerink, J., & Korthagen, F. (2014). The professional teacher educator: Roles, behaviour, and professional development. Sense Publishers.
- Vanderlinde, R., Rots, I., Tuytens, M., Ruys, I., Soetaert, R., & Valcke, M. (2013). Essays over de leraar en de toekomst van de lerarenopleiding. Gent: Academia Press.
- www.kennisbasislerarenopleiders.nl

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

- Interactieve ondersteuning via Ufora.
- Op afspraak.
- Tussentijdse begeleiding bij iedere PGO-sessie.

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Mondeling examen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Mondeling examen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Portfolio, werkstuk, peer-evaluatie, verslag

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Bij de evaluatie wordt -conform het didactisch concept - zowel rekening gehouden met de vorderingen tijdens het leerproces, de tussentijdse "producten" als met het eindniveau dat in kaart gebracht wordt tijdens het mondeling examen. Het werkstuk dat wordt opgeleverd tijdens de PGO-sessies wordt beoordeeld via co-assessment waarbij de inhoud wordt beoordeeld door de lesgever en het proces door de studenten via peer-assessment). De beoordeling van het PGO-werkstuk via co-assessment telt mee voor 50% van de evaluatie. Het mondeling examen telt mee voor de andere 50%.

Eindscoreberekening

Wanneer men niet deelneemt aan de evaluatie van één of meer onderdelen kan men

(Goedgekeurd)

niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel en wordt het eindcijfer teruggebracht tot het hoogste niet-delibereerbare cijfer (7/20) indien het eindcijfer hoger ligt.

Het eindcijfer is het gewogen gemiddelde van de verschillende onderdelen. Studenten kunnen voor dit opleidingsonderdeel enkel slagen wanneer ze voor alle onderdelen minimum 10/20 behalen.

Wanneer studenten voor minstens één van de onderdelen minder dan 10/20 behalen dan gelden onderstaande regels:

* Indien men voor minstens één onderdeel van de evaluatie een 8/20 of 9/20 behaalt, kan men niet slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel. Als de eindscore toch een cijfer van 10 of meer op 20 zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-geslaagd cijfer, nl. 9/20.

* Indien men voor minstens één onderdeel van de evaluatie minder dan 8/20 behaalt, kan men niet slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel. Als de eindscore toch een cijfer van 8 of meer op 20 zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-delibereerbare cijfer, nl. 7/20.

Faciliteiten voor werkstudenten

In overleg met de verantwoordelijk lesgever.